

వక్త
నిక్కల ప్రభావం

బతుకున
బతుకే

ట్రోయిస్ ఆఫ్ పోయంట్ స్టేషన్లో. మూడు గంటల పాటు ఉండింది. ఆ కలి స్టేషన్లో గూడ్స్ బండి పట్టాలు తప్పి పడినట్లు చెప్పబడింది. అది తొలగిస్తున్నాంటు. అదే ఆంధ్రా ప్రదేశ్ కారణం. అమ్మాయి వెళ్ళి వెంటనే రోడ్డులో ఉండింది. దేవుని పంపిన పనులన్నీ పూర్తయ్యాయి. రోడ్డులో ఉండి ఉన్నట్లు భయపడింది. నా చేతికింది! సాయం వచ్చే వరకు ఉండిపోయాను. ఏమిటో ఆకాశం నుండి గంభీరంగా అనిపిస్తోంది. ఈలోగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ఉండింది... అసలే ఎనిమిది గంటల ప్రయాణం. అలాగే కూర్చోవడం, వదులులు పీకేస్తున్నాయి. ఎసుగోస్తోంది. వక్కనే కూర్చున్నప్పుడు శ్రీవారి కేసి చూశాను. పేపరు పట్టుకుని ఉన్నారా? కళ్ళాద్దాలలో నుంచి పేపరు చూడటం లేదు. స్టేషన్ లో ఉన్న కాంటిన్ టిస్టాల్ దగ్గర కేంద్రీకృతమై ఉన్నాయా చూపులు; కుతుహలంగా చూడటం కేసి చూశాను. స్టేషన్లో టిస్టాల్ ముందు బయటగురు యువకులు నవ్వులతో, కేరికం, "టీ" తీసుకు

కున్నారు. పోటీలు వద్దట్లు సిగరెట్లు పీలుస్తున్నారు. "అందులో ఏంటేమిటి?" అ. న్నా ను శ్రీవారితో. "సరిగా చూడు లి తా! ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉండిపోయాను. అమ్మాయి పట్టుకుని, హిప్పీ జుట్టుతో ఉన్నది అమ్మాయి...." పరిశీలనగా చూశాను. అవును అమ్మాయి! ఆ డెన్సులో ఉన్న ఆ అమ్మాయి పట్టనిమిది, కర్రవై వళ్ళ లోపు వయస్సున్న యువతి. ఇంకా పూర్తిగా బాల్య చాపల్యం వదిలినట్లు లేదు. అ స్మైల్ తో తోసుకుంటూ, తొక్కుకుంటూ, తెగ వాగతూ, సిగరెట్లు కాల్చేస్తోంది. అ డిన్నోదం చూస్తూ క్రమక్రమంగా జనం పోగొతున్నారు టిస్టాల్ మట్టారా. ఆ కుర్రాళ్ళా అమ్మాయి బుజాల మీద చేతులు వేస్తున్నారు.... ఏమేమిటో వెర్రి జోకులు చూడటానికి జగదానందం వచ్చింది....

"వ్వు! పేదరకం, ఆకలి...., ది తనం... ఆ అమ్మాయి నెలాటి బిందె గిరవాదే నాయో చూశావా లలితా! మంచి అండ వుండి వుంటే, మన లక్ష్యాలన్నింటికీ చేసినట్లు, ఈ వయస్సుకు వెళ్ళిపోయారా, ఆమె తిట్లదండ్రులు...." అన్నాను. నిట్టూర్పుతూ, పేపరుమడిచి వెళ్ళేస్తూ. "నిజంగా దిక్కులేనిదే అంటారా? తెరువు కల్పిస్తే, ఈ జీవ వలయం బయట పడుతుందంటారా?" అన్నాను. "ఆహా! కానీ ఆ బ్రతుకు తెరువు కల్పించాలేమరూ బహుశ ఎక్కువ చదువు కూడా వుండదా అమ్మాయికి... ఈ స్టేషన్లో ఉండి మాట్లాడు చూశాన్నేను.... నీకిటువేపు రావడం ఈ దృశ్యమూ కొత్తే!" అన్నారు. "మీరు చెప్పినదే నిజమైతే, ఆ అమ్మాయి రాలు పూర్తిగా కనక్కోండి."

కొద్దిగా ఉంటే...
! క్షణమే మరణం!

అక్షరాలను పాఠశాలలోనే నేర్పడడం వల్ల ప్రజలలో అక్షరాస్యత తక్కువగా ఉంది. అందువల్ల ప్రజల జీవనంలో అక్షరాస్యత అవసరం. అక్షరాస్యత వల్ల ప్రజల జీవనంలో అక్షరాస్యత అవసరం.

నిజంగా దిక్కులేనిదైతే, నేను కృష్ణాను బ్రతుకుతాను... ప్రతకటానికి చదువవసరం లేదు. నీటి నిజాయితీ వుంటే చాలు... ఈ వెధవల వాట్లు మాన్పించి, ఇంటిపనికి కుదుర్చుకొని జీతం పొందండి, బట్టలు ఇద్దాం... ఏమంటారు?" అన్నాను. శ్రీవారు నవ్వారు. "ఇది జీవితమోయ్ లితా! నువ్వు రాసే కథలూ, నవలలూ కాదు... బోలెడో పాత్రలు నువ్వు మలిచేవి, నీ ఇష్టప్రకారం నడిచే వీనూ! కాని మనుషులు చీళ్లు...."

"అయినా వర్యాలేదు..... ప్రయత్నిస్తాం!" అన్నాను దృఢంగా.

"సరే చూద్దాం!" అన్నారు.

ఆ ప్రయాణంనుంచి వచ్చాక వారంరోజుల్లోగా, నేను శతపోరగా, శ్రీవారు ఆ అమ్మాయి (పేరు రాజీ)ని ఏకంగా పిల్చుకువచ్చారు... నిజంగానే రాజీ అనాధ. తల్లెవరో, తండ్లెవరో తెలీదు. ఊహ తలసేంతవరకూ ఓ అడుక్కుతిస్తే మినిలి వాడు పెంచాడు. వాడూ ఈమధ్యనే నివించి యాడు. వాడు నేర్చిన విద్యకూడా అడుక్కుతిస్తిన టమే. కానీ రాజీ కది నచ్చలేదు. కాలేజీ స్కూల్ కు తో కబుర్లు చెబుతూ, కాలక్షేపం చేస్తే వాళ్లు చాలాచాలా డబ్బులు ఉదారంగా ఇస్తారు. అంకుర్లు తినటంకంటే ఇదే బావుంది రాజీకి. రాజీ చెప్పండి వివరాలన్నీ. ఆ కుర్రాళ్లే ఇచ్చారుట. లాటి డ్రెస్సులు ఐదారు జతలు. అవే వేసుకోవచ్చాడట!"

"బాబుగారెందుకో పట్టుబట్టారమ్మా చచ్చిని. వచ్చాను," అంది చివరగా.

బాష కు భంగా వుంది. మనిషీ బాగానే వుంది. కానీ పదిహేను నిముషాలకో సిగరెట్టు అవసరంగా కాలేస్తోంది. చైన్ స్మోకర్స్ అయిన మగవారిలా. ఇది దుర్భర మనిషింది. కాలేజీ కు రాస్తే రోజువారూ ఈ స్మోకింగ్.

"చూడు రాజీ! నీకు మా ఇంట్లో పని ఉన్నాను. పనిగరవగా పనిచేసుకు బ్రతకటం నేర్చుకో ఈ

దురలవాట్లు మానేసెయ్! తిండికీ, బట్టకూ లోటు లేని జీవితం కృష్ణాను. ఆ ఊరిలోనుంచి బయట పడు...." అన్నాను.

"అలాగే... పనిగా బ్రతుకుతాను ఇష్టానుంచే ఒద్దంటానా అమ్మో నేను" అంది నవ్వుతో. నాలో మాతృమతుల క్షణకాలం వెల్లుబికిపోయింది. "రాజీ! నాకు మిగ్గురు పిల్లలు. మరోబిడ్డ అదనంగా వుండనుంటాను" అనుకున్నాను లోలోపల. పైకి అనలేదు.

"మీరు కథం... నవలలు రాస్తుంటారకదా? బాబుగారు చెప్పారు!" అంది నవ్వుతూ. "అహా! ఏదో-తోచనవ్వకుం." నాన్నేకాను. కానీ నా మనసు మాత్రం ఆ బాబును చాలాచాలా పొడి గించింది.

"రాజీ! నీలాటి అనాధపాత్రల్ని సృష్టించాను. ఉన్నతంగా మర్యాదను. ప్రస్తుతం నిజజీవితంలో నిన్ను మనిషిని చేసి, నా ఆ రచనల్ని సార్థకం చేసుకుంటాను..." అలా....

నెలరోజులూ రాజీ నాతోబాటు ఎన్ని పనులు చేసిందో! నిజంగా తెల్లపనులన్నీ రాజీ చేసింది. తీరి కూర్చోని, సాయంకంటే ఎక్కువగా విమర్శలూ! శబ్దాలారధ్యాలు చేసే బంధువులు కొందరికంటే రాజీ ఎంతో నయమనిపించింది. చక్కగా పొట్టిజట్టు దువ్వుకుని "రబ్బర్ బాండ్" వేసుకోవటం నేర్చాను. మా అమ్మాయి లక్ష్మి ఓణీలూ, పరికిణీలూ, జాకెట్లూ ఇచ్చాను. వేసుకొంటోంది... సిగరెట్లు మానేసింది. (రాత్రివేళ ఆ అమ్మాయి వేసుకోనే వెరటివేపు రూంకో సిగరెట్ వాసన వచ్చిందనీ, శ్రీవారన్నారు. కానీ నేను నమ్మలేదుంటా వున్నాను.)

లక్ష్మి పెళ్లిలో రాజీ ఎంత చాకిరి చేసిందో అనుభవం! ఇక చక్కటి. అజకువ గలిగిన "దాసి" లేక "నర్సెంట్ మెయిడ్" దొరికినందుకు బంధువులలో చాలా మంది నన్ను ఆదరించారు. ఆమె కంత చక్కటి ట్రైనింగ్ యిచ్చినందుకు

ఆశ్చర్యం ప్రకటించారు. వీలైతే యిలాటి అమ్మాయిలని తమకు కూడా పంపమని మ రి మ రి కోరారు.... నాకు చాలా గర్వం కలిగింది.... నేను కథలు రాయటమే కాదు, ఆచరణలోనూ అలాటి పాత్రలనీ - పాత్రల పట్ల కరుణనీ, పాత్రలలో మారునీ - సృష్టించగలనన్న గర్వం నన్ను ఉక్కిరి బిక్కిరి చేసింది ల క్ష్మి కి వేడుకలు మొదలయ్యాయి. కొత్తల్లుడు రావటం - లక్ష్మి, అతగాడూ సరదాగా కబుర్లు, వికారాలు...

రాజీ మాత్రం నాకు వంట సాయం ఇంటి పని సాయం చేస్తోంది చక్కగా... శాశ్వతంగా రాజీ యిలా వుండేపోతే (మా ఇంట్లోనే) బావుంది పోను అనిపిస్తోంది.... అలా నా ఆలోచనలు సాగుతుండగానే... కాన్పూర్ లో మె కా ని క ల్ ట్రైనింగ్ పూ ర్తి చేసుకుని పెద్దబ్బాయి రాము వచ్చేశాడు. లక్ష్మి పెళ్లికూడా రా తే క పోయాడు ప రీ క్ష లు ... వగైరాల వల్ల.... "ఎవరో అమ్మాయి?" అ న్నా డు హుషారుగా ఇంటి పనులు చూసుకుంటున్న రాజీ కేసిమచి...

రాజీ ముందు టూ కి గా చెప్పి, రాజీ వేరే పనుల్లోకి వెళ్ళాక, రాజీని గురించిన పూ రి వివరాలు, ఆమె మీద నా ప్రణావం, ఆ పిల్లలలో మారు వగైరాలన్నీ చెప్పాను వర్ణించి, వర్ణించి.

"కథల్లో పాత్రల్ని ఇంట్లోకి తోలుకువస్తున్నా వన్నమాట అమ్మా!" అన్నాడు వాడు నవ్వుతూ.

"తోలుకు రావటం కాదురా రామూ! తీర్చి దిద్దుతున్నాను! శిల్పి శిల్పాలుగా మలుస్తున్నాను." అన్నాను గర్వంగా.

"అలీ రైట్!" అన్నాడు...

"ట్రైనింగ్ పూ ర్తయింది కదా? ఇక జాబ్ గ్యారంటీగా వస్తుంది మరో నెలలో. రా ము కు త్వరగా పెళ్లి చేసెయ్యటం మంచిది. ఉద్యోగం స్వంత సంపాదన ఏర్పడ్డాక మగ పిల్లలకి పెళ్లి చెయ్యకపోతే దుర్భాగ్యుడనా వచ్చే ప్రమాదం వుంది!" అన్నారు శ్రీవారు.

"అలాగే! మంచి సంబంధం చూద్దాం. నా స్నేహితురాలు నీరజ తెల్పుగా దాని శ్రీరమంచి రోరింగ్ ప్రాక్టీస్ వున్న డాక్టర్. ఇద్దరేకూతూళ్ళు పెద్దమ్మాయికి పెళ్ళయ్యింది. రెండవ అమ్మాయి బి.వి. పాస్టెండ్. కట్నానుకలు మనంగా ఇస్తారు మనం అడక్కున్నా! పిల్ల అందంగా వుంటుంది. రామూతో చెబుదాం!" అన్నాను.

"కట్నం వుచ్చుకుంటావా?" ఆశ్చర్యంగా అడిగారు శ్రీవారు.... "నీ రచనల్లో కట్నాలు వుచ్చుకోవటం తప్పనట్లు గుర్తు...." అన్నారు మళ్ళీ. నిటూర్యాను.... "అవి కథలు... మన అమ్మాయికి చచ్చిపోతే నలభైవేలు ఇచ్చామా? పెళ్లిఖర్చు మరో ఇరవైవేలు అయిందా? మనదిగ్గర వుండే ఇచ్చామా ఇంత డబ్బు? నానాగడ్డి కరెట్ ఇచ్చాం కాదా? మరీ మన పిల్ల సుఖంగా, సంతోషంగా ఆర్థికపరమైన భద్రత కలిగివుండాలంటే మనం అంతదబ్బు పణంగా పెట్టాల్సివచ్చింది. ఆ అప్పు అలాగే వుంది. ఎవరు తీర్చాలి? మనం ఒక్కళ్ళం

అర్చకలమా? ఇద్దరు మగపిల్లల కట్నాలు వున్నాయా? ఆ పూర్తి రతుంది... మగపిల్లలూ ఓ స్టేషన్లో జీవిస్తారు... ఏమంటారు? అన్నాను. నా మనసుకు వ్యతిరేకమే అయినా అలా మనసును నర్తుకున్నాను. శ్రీవారు బాగా హార్ట్ అయ్యారు: "నో! లలి! నా సిద్ధాంతాలు నేను ఒదులుకోను... పిల్లల్ని స్పందించునం. వాళ్ళకి చదువులూ, పెళ్ళిళ్ళూ, చెప్పించి చేయించవలసిన బాధ్యత మనదే! అందుకు పటివారిమీద "టాక్స్" వేయటం ఆమానుషం... నా స్నేహితుడు కేశవరావు తెలుగుగా? తానాకా ఆసీను గుమాస్తా. అతినిజాయితీపరుడు. వాడికి ముగ్గురూ కూతుళ్ళే. పెద్దమ్మాయి గ్రాడ్యుయేట్. అందంగా వుంటుంది. వాడికి నాకమ్మలేనే కట్నాలు వుచ్చుకోకూడదు, ఇవ్వకూడదన్న ఆదర్శం వుంది. వాడి బాధ్యత మొత్తంకొందరిది: "ఇక్కడ ఆడపిల్లల పెళ్ళిళ్ళు ఈ జన్మలో కావు అన్నట్లుగా!" అని నాతో.... ఆ ఆమ్మాయిని కోడలిగా తెచ్చుకుంటాం! అవసరమైతే రామతోబాటు ఆమ్మాయి కూడా జాబ్ చేసుకుంటుంది... అంటానీ, ఆడ పిల్ల తెచ్చే దబ్బుమీద బతికేద్దామనలేకీ మన నైత్యాన్ని నీ కొడుకులలో పెంచక..."

నాకు చిర్రెంతుకవస్తోంది! "వన నీ ట్రాసిక్" రా-లక్ష్మికి నలవైవేలు వదిలింది! నిరాముకు, రవికి పైసా వద్దుట! బోడి సిద్ధాంతం... అప్పుడింద పున్న ఈ ఇల్లాకడీ పోతే, త్యాగ కొడుకులు, కోడళ్ళ మమ్మల్ని పోషిస్తారా? గ్యాగంటి ఏముంది? ఆమాటే అన్నాను ట్రాక్ గా...

"పోషిస్తే వాళ్ళ మంచిమానవుమే పోషించాలి మనల్ని! తబ్బు కాదు... ఆ మానవత్వపు ఆలోచన వాళ్ళలో మిగిలినీ! దబ్బుతో దాన్ని సమూలంగా తుడిచివేయక!"

నేను, శ్రీవారు ఇలా తర్జన భవలు పడుతూనే వున్నాం... రాముకు హైబాదులోని రిసెర్చి ఇన్ స్ట్యూట్ నుంచి మంచి జాతి ఆర్డర్స్ వచ్చేవాయి....

ఎందుకో.... రాజీ, రాముతో అతి కనువు ప్రదర్శిస్తోందన్న అనుమానం నన్ను లెచేయటం మొదలెట్టింది నెలరోజులుగా.... వాడి ప్రతిపనికి నా కంటే ముందనుగా అది పరుగు తీస్తోంది. రాముకూడా. "రాజీ! రాజీ" అంటూ ప్రతిపనికి దాన్ని కేకలు వేస్తున్నాడు. కొవడిసి.... చ... చ... పనిపిల్లతో ప్రణయం సాగించే చటి "లేక"తనం నా దిద్దల్లో లేదుగా లేదు... అలా రోజుకి అరవై మార్లు నాలో నేనే నచ్చవెప్పుకుంటున్నాను.

"నా పెళ్ళివిషయం నెలరోజులక్రింద ఏం చేస్తారు సుప్రసా నాన్నగారూ?". అన్నాడు రాము ఆరోజు ముఖాముఖి నవ్వుతూ... మనో మూడు రోజుల్లో వాడు వెళ్ళాలి హైద్రాబాదు మగపిల్లలు అలా ముఖాన్న అడిగితే-జవాబు చెప్పటం ఏకల్లితయినా కష్టమే. (కానీ ఇలా స్వేచ్ఛగా అడిగే

తీరులో పెంచాననే గర్వంకూడా వుంది నా భర్త!) "లోచిస్తాం!" అన్నాను గంభీరంగా.

రాము పకపక నవ్వాడు. "నీ మొహం! ఆలోచిస్తాం! అబ్! అలోచిస్తాం! రాజీయ నాయకుల పోజు వేసాకేమిటే అమ్మా! నీ పెద్దకొడుకేం బుల్లి పాపాయి అనుకుంటున్నావా? మీ ఆలోచనల మీదే ఆధారపడి వుండటానికి.... నేనూ ఆలోచిస్తున్నాను!"

ఖంగుతిన్నాను. కప్పిపుచ్చుకుంటూ అడిగాను ఏమలోచిస్తున్నావ్... నా స్నేహితురాలు సీరజ కూతురూ? అవును. అదే మంచిది.... జోగీజోగీ రామకుంటే బూడిద రాలిందన్నట్టు. మీనాన్న గారి ప్రేమ కేశవరావుగారి కూతుర్ని పెళ్ళాడితే-అందరూగారి మిగతా ఇద్దరు కూతుళ్ళు పెళ్ళామనమే చేయ్యాలి! సీరజ కూతురైతే చక్కగా, మనం అమ్మమ్మండా నేనుగూటర్... స్ట్రీటుసామాన్లు... దీరుబలు... ఎన్నో, ఎన్నెన్నో....

"అమ్మా!" నా మాట పూర్తి కాకుండానే అరిచాడు రాము. "నీ అడబుడి పోనిచ్చావురాదమ్మా. నేను పెళ్ళాడితే, రాజీనో..."

"రాజీనో... రాజీనో?" నాకు పై ది. పి. పచ్చివా క్షణంలో...

ఆ! సుప్రసా రాశావుగా... అలాటి అబలల్ని వివాహం చేసుక ఆదర్శంగా-మార్గ దర్శకంగా యువకులుండాలని... ఎలాగూనీ శిక్షణతో రాజీ చక్కటి పద్ధతులు అలవర్చుకుంది.. ఓ ఆధ: పాతాళంలో వుండిన అబలకు చేయూక నిచ్చి, పున ఇంట్లోనూ, ఆ తర్వాత సమాజంలోనూ సముచిత స్థానం కల్పిస్తాను. ఆ జన్మాంతం రాజీ నీ పట్ల కృతజ్ఞతగానూ వుంటుంది!"

నాకు తొలిరిగిపోతోంది. రామాయేనా యిలా మాట్లాడటం! వింటున్నది నేనేనా!

నా కుటుంబ ప్రతిష్ఠయేం కావాలి? సాంప్రదాయం ఏం కావాలి?

రాజీ ఆ వెనకటి విచ్ఛలివిడితనం గుర్తొచ్చి శరీరం రోమాంచితమాతోంది! ఆ పిల్లని కోడలిగా భరించగలనా? ఆమె పిల్లల్ని మనవళ్ళగా, మనవరాళ్ళుగా నా భావికరాల వారసులుగా అంగీకరించి ప్రేమ పంచగలనా?

నో...నో...అది జరగని పని.... ఇంతకంటే కేశవరావుగారి అమ్మాయే మేలు.... ఓ తల్లి... తండ్రి... సాంప్రదాయం ఉన్నాయి, దబ్బు లేక పోతే పిదా పోయి. సంస్కారం ఉంది.

"ఏమ్మా! కథల్లో పాత్రల్ని మలచి, పాతకుల్ని మళ్ళు పెట్టడం వరకేనా—"

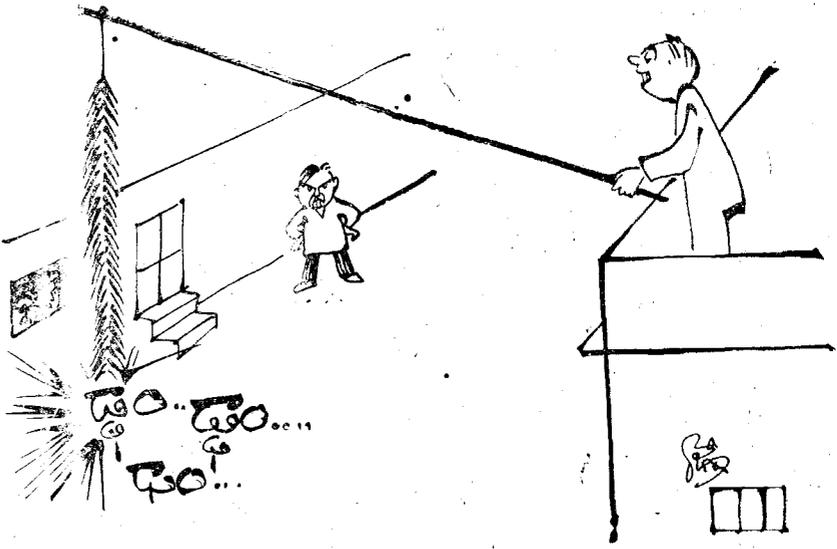
"కాదురా! ఆలా ఆదర్శంగా వుండాలి పాత్రల్ని సృష్టిస్తామే గానీ, ఇలా నెత్తికి చుట్టుకుంటామా?" నెర్వస్ అయిపోతూ అన్నాను.

"ఏమో! అదంతా నాకు తెలీదు. నీ రచనలు చదివి ప్రభావితుణ్ణయిన యువకులలో నేనూ ఒకటి. స్టో! నేను రాజీనే..."

నేను దబ్బున కింద పడిపోయాను-శరీరమంతా చమటలు పట్టివుండగా! శ్రీవారు రామునేదో కేక రోసుండగా నాకు స్పృహ వచ్చింది. మూడు మూడు నిమిషాలు నాకేమైందో నాకు తెలీదు!

"చూడు రాజీ! లక్ష్మి కాపురాని తెల్లబోయింది. పెద్దబ్బాయి ఉద్యోగంలో చేరుతున్నాడు రేపు వెళ్ళి. చిన్నవాడు ఎప్పుడో శలవులకు తప్ప రాదు. వాడికినా రెండేళ్ళ చదువుంది. ఇంట్లో నేనూ, మీ బాబుగారేకడా ఉంటాం! నేను చేసే పనేముంది?" అన్నాను ఆ రోజు రాజీతో మెల్లగా.

నావేపు నిశితంగా చూసి అంది రాజీ "నా అవసరం యిక లేదని చెబుతున్నారు. అంతే కదమ్మా?"

"అ! అ! బొంబాయి అలా కాదు... నా అవసరం వస్తే పిలిపిస్తాను." "ఈలోగా ఎక్కడే నా బ్రతుకు! అంటున్నారు ఆంటేనా?" రాణి కిలకిల నవ్వింది. ను నేర్చిన నాగరికత, సంస్కారం రాణి చా చక్కగా ఎగ్జిబిట్ చేస్తోంది: మరొకప్పుడైతే దాన్నే కానీ, రాము మాటలు గుర్తొస్తే కలగటంలేదు. నా మీద నాకో కో... రాణి నవ్వులో నా తెలివి తక్కువ స్తోంది.

"నాకు తెలుసమ్మా... ఇట్లా ఎవ డో గెంటే సారని....

"చా.... చా.... గెంటెయ్యడం కాదు...." మాటల కోసం తడుముక న్నాను.... రాణి నవ్వింది "మరేమిటి? అడుక గుంటున్న దాన్ని, కాలేజీ కుర్చాళ్లు, చూషారు, పాంట్లూ క్లాకులూ తొడిగించారు... సిగరెట్లూ తాగటం

నేర్చారు. వాళ్ళతో బాటు సినిమా, వీకార్ల కీ తిప్పారు. నాకు తిండికి, బట్టలకూ అంటు లేకుండా చూచుకున్నారు. భోలేడన్నీ డబ్బులిచ్చారు: నేను వారితో సిగరెట్లు తాగితే వాళ్ళతో అదో గొప్ప! అదో వితం అమ్మా! అది తప్పని నాకు తెల్పు. కానీ తప్పనిసరి. రాటుదేలి పోయాను. మోటుగా మార్గంలోనే సాగిపోయాను.. కానీ మధ్యలో బుగారు వచ్చి, మీ గదించి చెప్పి, పిల్చుకు వెళ్ళారు.... వచ్చేటప్పుడే నాకు తెల్పు... ఇదెంత కామో సాగదని.... ఆపాటి ఆలోచన ని నా బ్రతుకు నాకు చేర్చింది. మీరు నన్ను మార్చారు. మా మా లు ఆడ పిల్లల్లా ఉండేలా చేసారు. పని పాటా నేర్చారు.. మీరు నాకు ఏలోటూ చేయలేదు. ఆ మేరకు నేనూ మీరు పని చేశాను.

మీరు ఆలోచించ లేక పోయిందికదా అమ్మా! మీ అమ్మాయి అంత వయసే కలిగి వున్నా

నాలో... (మీ అమ్మాయికి మీరు పెళ్ళాడే... మీ అల్లుడు గారూ, అమ్మాయి, నా కళ్ళ ముందే సరదాగా తిరిగారు....) మీ అమ్మాయికి లా... వయసు సహజమైన ఆలోచనలుంటాయని... రాణి క్షణకాలం ఆగింది.

అవాక్కుగా వుండిపోయాను....

"మీ అమ్మాయిని పెళ్ళాడేసి, మీ కోడలిని పోదామన్న అత్యుశ నాకు లేదు... మీ రెలాంటి ఒప్పుకోలేని నాకు తెల్పు.... అంచేతే మీ అమ్మాయి నన్ను పెళ్ళాడ తా న ని చెప్పినప్పుడు - నన్ను "నా లాటి" పేద అమ్మాయిని పెళ్ళాడు. నన్ను కాదు." అని చెప్పాను తెలుసా? కా నీ మీ అమ్మాయి పట్ల ఆకర్షణ కూడా ఏర్పడ కుండా ఎలా వుండ గల నను కున్నారు సలే వెళ్ళాను. ఎక్కడికి? ఎవరు నాకీలా పనిస్తారు? ఇంట్లో వుండుకుంటారు? ఇంట్లో తాంతుం పోషిస్తారు.... పోషణే కాదు, నా రక్షణ, భద్రత ఎవరిస్తారు? ఈ చూచు! ఎవరి యివ్వరు.. నేను రోజూ రాత్రి వేళ మాట్లాడుకుంటే, రెండు సిగరెట్లు కాలుస్తున్నాను. బాబుగారు గమనించారని....

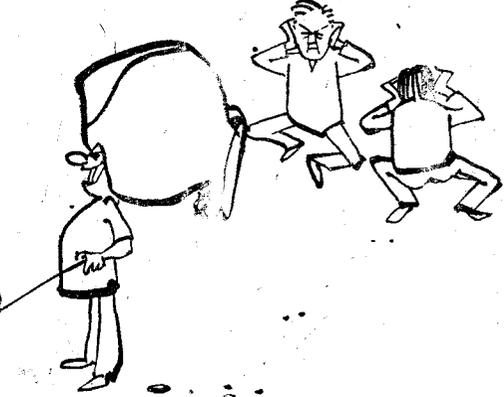
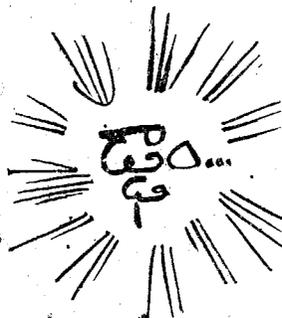
నా పాత జీవితంలోకి వెళ్ళాల్సిందే తప్ప, మళ్ళీ మార్గం లేదు....

మీ ఇంట్లో వుంటే, మీకు తండ్రిరుగుడు రోజూ వచ్చి, స్పృహతప్పి పడిపోతారు.

నాకు నా పాంట్లూ, క్లాకులూ ఇప్పించండి. ఓ పదిపదిపాను రోజులకు సరిపడ్డా, అన్నానిచ్చి కాపీకి, సిగరెట్లకీ ఖర్చులివ్వండివాలు. నా బ్రతుకే తెరువు నేను చూసుకుంటాను."

నేను తూట్లాడలేకపోయాను. రాణి చెప్పిన కథోర సత్యాలమందు, నా రచనలూ, వాటికోసం పాత్రలూ పేలవమని తేలిపోయింది.

శ్రీవారు, నేను ఆలోచించుకుని, రాజీకొంటు ఉ డబ్బిచ్చి పంపేశాము.

రాణి అయితే వెళ్ళిపోయిందిగానీ రాణిపని నేను వెండుకున్న మమత మాసిపోలేదు.

మళ్ళీ ఆ పాంట్లూ, క్లాకులూ, వేసుక, హిప్పి జాట్లతో, నిర్లక్ష్యంగా సిగరెట్లు కాల్చుతూ, కుర్రాళ్ళతో కబుర్లుచెబుతూ... అలాఅలా వకనవ్వు పోతుంటా ఆ అమ్మాయి? ఆ అమ్మాయిలో మరచి జీవితంపట్ల ఆసక్తి సృష్టించాను. ఆడపిల్ల ఎలా ప్రవర్తించాలో నేర్చాను. కానీ... కానీ తిరిగి ఆ నడకలోకి తొ సేళాను! నా ఇంట్లో స్థానం ఇవ్వలేకపోయాను...

రాత్రింబగళ్లు ఇదే ఆలోచన! ఇదే ఆవేదన.

మమారు ఆరు నెలల తర్వాత ఓ ప్రయాణం. అదే సేషన్! డ్రెయిన్ ఓ అరగంట ఆగింది. అదే టీ స్టాల్!

అప్రయత్నంగా నా కళ్ళ రాణి కోసం వెళ్ళి కాదు... పక్కనున్న శ్రీవారు కూడా కుతూ

చాలంగా చూస్తున్నారు చాలా సేపు ఎవరూ కనిపించలేదు ...

"అమ్మ! బాబుగారూ!"

కేక వినవచ్చిన వేపు చూశాడు. టీ స్టాల్ కు కాస్త దూరంలో మరో టీ స్టాల్ నుంచి వచ్చిందా కేక. చాలా రద్దీగా వున్నారక్కడ జనం... ముఖ్యంగా కుక్కలారు. అక్కర్లే తప్పుకుని తీతో మా కంపార్టుమెంటు దారికి పరుగెత్తుక వచ్చింది. అంత క్రితం ఆ క్షణ అందరికీ "టీ" కప్పులలో యిస్తోంది 'ఓ పని' గ్రాధు కప్పులు కడుగుతున్నాడు. శుభ్రంగా కుక్కల జాకెట్లతో వుంది. జాబ్బు చక్కగా బస్ పెట్టి ముడివేసు కుంది. నువ్వు ఎక్కడిని కుంకుం, మెడ లో రోల్లుగోలు నల్ల పూసల దండ వుంది.

క్షణ కాలం గుర్తు పట్టలేక యిం. గుర్తు పట్టక నా హృదయంలో పేను పొంగులు వారింది. శ్రీవారు వాత్సల్యంగా చూచారు.

"బావున్నావా రాణీ? ఏం చేస్తున్నావ్?" నాకు మాటలు పెగలేదు.

"బావున్నాను బాబుగారూ! ఏంటూ, జాకులైతే తెచ్చుకున్నానే గానీ, అవి వేసుకు బుద్ధి ఆవశ్యకం చి మళ్ళీ యిక్కడికి వచ్చాక ని రేట్లు యిప్పుడూ ఏ రాత్రు వేళో ఒకటో, అరే కు స్టా ను గా నండి, తిరిగి అలా కుర్చీతో బుద్ధు చెబుతూ

కాల్చాని పించలేదు అయితే బ్రతుకు తెరుపు ఎట్లా? అన్నది పెద్ద సమస్యై కూర్చుంది యిక్కడికి వచ్చాక.

"వెనకటిలాగే బ్రతకరాదా?" అన్నాడు కొందరు కాలేజీ కుర్చులు.

"అమ్మా! ప్రయత్నించా గానీ, నా వల్ల కాలేం... ఎంతో తెలుసా బాబుగారూ?" అగింది రాణీ నాకేసి చూచి నవ్వింది. గిల్లీగా, విభ్రాంతిగా చూస్తున్న నేను మాట్లాడలేదు

"ఎందుకు" శ్రీవారు కుతూహలంగా అడి గారు

"అమ్మ నాలో అది తప్పుదోవ అనే ఆలోచనను పరోక్షంగా రేపించి... అది నాతో అనుభూతి వుంది ... ఇంకెలా ఆ దారిలో నడవ గలన చెప్పండి. వారం రోజులు యీ స్టేషన్ లోనే ఈ టి బంకుల దగ్గరే తచ్చాడుతూ ఆలోచించాను.

జీవించిన దబ్బుంది నా వ గ్గ ర పది మంది ఆకర్షించగల చలాకీ తనం - నా వెనకటి జీవిత తాలూకుది నాలో వుందికా. అయితే నన్ను నేను ఎరగా వేసుకుని కాదు. ఈ రి కే చూచానుగా కబుర్లు చెబుతూ పునుపు ఆకర్షించ వచ్చుననిపించింది

అంతే అదో ఆ కనిపిస్తున్న టి బంకు నడుగుతున్న మళయాళీ అతనున్నాడు చూడండి.

వయసుమీరిన వాడే. మా మంచి వాడు. అత గాడితో ఆలోచించాను. తన బతుక పక్కనే! అత జాగా కేటాయించాడు. నా టి బంకు వెనకటి లక్షణంగా బ్రతుకు తెరుపు ఏర్పడింది, ఆ టి బంకు యాళీ అతనికి ఎవరూ లేరు. నన్ను పెళ్ళాడే నన్నాడు. సరే నన్నాను ... పెళ్ళాడే ఇద్దరం హాయిగా బ్రతుకుతున్నాం. ఏమంటా ప్రైయిన్ కదిలేదును గుర్తుగా స్టేషన్ లో కొట్టారు.... "చాలా సంతోషం రాణీ!" అన్నా. హృదయం నిండుగా పెట్టుబికిన ప్రేమ, నిండుగా, కన్నీటి రూపంలో వుబికి వచ్చింది

"ఇదుగో ఈ ఏదై రూపాయలూ, మీ బహుమతిగా యిస్తున్నాం, నేనూ, మీ అమ్మ తీసుకో!" అన్నారు శ్రీవారు వాత్సల్యంగా..

"ఓద్దు బాబుగారు! మీ ఆశీస్సులే... రూయల పెట్టు నాకు నిజానికి మీరలా ఆ కొద్ది నెలలనా దగ్గరకు తీయకపోతే, బ్రతుకు ఈ పాటికి ఏమైపోయిందేదో! మళ్ళీ మిమ్మల్ని కలుసుకోగలనను కోలేదు...

ప్రైయిన్ కదిలింది ... రాణీ చెయ్యి తోంది గృహిణిగా భర్త తో బా వ్యాపారం చేస్తూ, గౌరవంగా జీవిస్తున్న ణిగా నిండువనంతో...

గ్రామ్మ : సియాటిక్

ఫోన్ : ఆఫీస్-76865
మనీజింగ్ పార్టర్-77560

ఏషియా టిక్ ట్రేడర్స్ (రిజిస్టర్డ్)

ఫార్మ్యూటీకల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్

కాంగ్రెస్ ఆఫీస్ రోడ్,
బకింగ్ హాస్ నేట పోస్టు

పి.బి. నెం. 324,
విజయవాడ-520002

స్పిబ్యూటర్స్ పర్ :

- ఎప్రోట్ లేబరేటరీస్ (ఇండియా) ప్రై. లి., బొంబాయి.
- హ్యోస్ట్ ఫార్మ్యూటీకల్స్ లిమిటెడ్, బొంబాయి.
- రూస్సెల్ ఫార్మ్యూటీకల్స్ (ఇండియా) లిమిటెడ్, బొంబాయి.
- డ్యుఫార్-ఇండోప్రెఫ్రాన్ లిమిటెడ్, బొంబాయి.
- యం. ఐ. టి. లేబరేటరీస్, బెంగుళూరు.
- ఎబర్స్ ఫార్మ్యూటీకల్స్ ప్రై. లిమిటెడ్, బొంబాయి.